

**HUKUKÎ VE TİCARÎ KONULARDA DELİLLERİN ELDE
EDİLMESİNDE ÜYE DEVLETLERİN MAHKEMELERİ
ARASINDA İŞBİRLİĞİNE İLİŞKİN
AVRUPA BİRLİĞİ KONSEY TÜZÜĞÜ**

Doç. Dr. Nuray EKŞİ
Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Giriş

I. Tüzüğün Hazırlık Çalışmaları

Avrupa Birliğinde, milletlerarası usul hukuku alanında yapılan temel düzenlemelerden birini "Hukukî ve Ticarî Konularda Delillerin Elde Edilmesinde Üye Devletlerin Mahkemeleri Arasında İşbirliğine İlişkin Tüzük" oluşturmaktadır. Tüzük, Almanya'nın önemli katkılarıyla hazırlanmıştır. 15-16 Ekim 1999'da Tampere'de yapılan toplantıda Avrupa Birliği Konseyi, milletlerarası usul hukuku ve özellikle delillerin elde edilmesiyle ilgili yeni yasal çalışmaların hazırlanması gerekliliği üzerinde durmuştur. Üye devletler arasında delillerin elde edilmesiyle ilgili bağlayıcı ortak bir düzenlemenin olmaması; 18.3.1970 tarihli Hukukî ve Ticarî Konularda Yabancı Ülkelerde Delil İkamesi Hakkındaki La Haye Konvansi-

yonuna sadece 11 üye devletin taraf olması ve Almanya'nın da girişimiyle Konsey, delillerin elde edilmesinde üye devletlerin mahkemeleri arasında işbirliğini öngören bir tüzük taslağı hazırlamıştır. Bu taslak Topluluk Resmî Gazetesinde yayımlanarak yorumlara açılmıştır¹.

Avrupa Topluluğu Andlaşmasının 61(c) ve 67(1). maddelerine istinaden Parlamento ile Ekonomik ve Sosyal Komitenin görüşleri alınarak Konsey tarafından 28 Mayıs 2001 tarihinde tamamlanan Hukukî ve Ticarî Konularda Delillerin Elde Edilmesinde Üye Devletlerin Mahkemeleri Arasında İşbirliğine İlişkin Konsey Tüzüğü ekleriyle beraber AT Resmî Gazetesinde yayımlanmıştır².

II. Genel Olarak Tüzük Hükümlerinin Değerlendirilmesi

1. Tüzüğün Sistematiği

Tüzük, bir başlangıç, III kısım altında toplam 24 madde ve A'dan J'ye kadar uzanan on ekten oluşmaktadır. Tüzük 1 Temmuz 2001 tarihinde yürürlüğe girmiştir (md. 24). Bununla beraber Tüzüğün bazı hükümleri 1 Ocak 2004'ten sonra uygulanmaya başlayacaktır. Tüzüğün 19, 21 ve 22. maddeleri 1 Temmuz 2001 tarihinden itibaren, diğer hükümleri ise 1 Ocak 2004 tarihinden itibaren uygulama alanı bulacaktır³. Böylece, bazı hükümlerin üye devletlere yüklediği yükümlülüklerin bu süreç içinde yerine getirilmesi için gerekli zaman verilmiş ve daha sonra uygulanacak Tüzük hükümleriyle ilgili hazırlıkların tamamlanmasına fırsat tanınmıştır.

- 1 (Preparatory Acts Council) Initiative of the Federal Republic of Germany with a View to Adopting a Council Regulation on Cooperation Between the Courts of the Member States in the Taking Evidence in Civil and Commercial Matters: OJ C 314 3.11.2000, s. 1-20.
- 2 Council Regulation (EC) No 1206/2001 of 28 May 2001 on Cooperation between the Courts of the Member States in the Taking Evidence in Civil and Commercial Matters: OJ L 174 27.6.2001, s. 1-24.
- 3 Fakat Danimarka açısından Tüzük uygulanmayacaktır (Tüzük md. 1/3). Çünkü Danimarka Avrupa Birliği Andlaşması (Maastricht Andlaşması) ile Amsterdam Andlaşmasına ekli Protokolün (Protokolün metni için bkz. Nigel FOSTER, Protocol on the Position of Denmark, Blackstone's EC Legislation, 2000-2001, 11 th ed., London 2000, s. 143-145) 1 ve 2. maddeleri ile Avrupa Topluluğu Andlaşmasında belirtildiği gibi Tüzüğü kabul etmeyecektir. Bu nedenle, Tüzükle bağlı olmadığı gibi hükümlerine de tabi değildir.

2. Tüzüğün Uygulama Alanı

Tüzüğün uygulama alanına ticarî ve hukukî konulardaki delillerin elde edilmesi girmektedir. Diğer bir üye devletten delil talebinin yapılabilmesi için açılan veya görülmekte olan bir davanın olması gerekir. Açılan veya görülen bir davada kullanılması düşünülmeyen bir delilin elde edilmesi talebinde bulunmak mümkün değildir (md. 1/2).

3. Tüzük Hükümlerine Göre Delil Temini Taleplerinin İletilmesi ve Yerine Getirilmesi

Her üye devlet delil temininin ifası için yetkili mahkemelerinin bir listesini oluşturacaktır. Delil istemi doğrudan mahkemeler arasında yapılacaktır. Böylece Tüzüğün sisteminde merkezî makamlara başvurulmaksızın üye devletlerin mahkemeleri arasında doğrudan işbirliği sistemi kabul edilmiştir. Diğer bir ifadeyle, talep eden mahkeme (requesting court) bir aracıya ihtiyacı olmadan delilin bulunduğu diğer üye devlet mahkemesinden dava ile ilgili delilin temin edilerek gönderilmesini isteyebilecektir.

Tüzükte, merkezî makamların oluşturulmasından söz edilmiş olmakla beraber, bunların görevleri üye ülkelerin mahkemeleri arasında aracılık etmek değildir. Tüzüğün 3. maddesine göre, her üye devlet

-mahkemelere bilgi sunmak,

-yapılan taleplerle ilgili olarak ortaya çıkan sorunlar için çözümler aramakla

yükümlü birer merkezî makam belirleyecektir. 1970 La Haye Konvansiyonunun tersine, Tüzükte sözü edilen merkezî makam, gerekli olan hallerde bilgi sunmak ve eğer sorun ortaya çıkarsa bunu gidermenin yollarını aramakla görevlendirilmiştir. O halde AB Tüzüğünde, mahkemenin talebini önce kendi ülkesindeki merkezî makama yapması, daha sonra bu talebin, delilin bulunduğu diğer ülkedeki merkezî makama iletilmesi sistemi terk edilmiştir. Adeta, ulusal istinabeye benzer bir müessese oluşturulmuştur.

Talep eden mahkeme, talepte bulunurken Tüzüğün ekinde yer alan A formunu dolduracaktır (md. 4/1). Talep ve talebin ekinde yer alan belgeler her türlü onay vb. işlemten muafır (md. 4/3). Talebin, prensip olarak, talepte bulunulan ülkenin dilinde yapılması gerekir (md. 5). Talebin alınmasından itibaren 7 gün içinde, bunu alan mahkeme, talebin kendisine ulaştığını form B'yi kullanarak karşı tarafa bildirecektir (md. 7).

Eğer talep, Tüzükte belirtilen şartları taşımadığı için yerine getirilemiyorsa, talebi alan mahkeme gecikmeksizin, fakat en geç 30 gün içinde form C'yi kullanarak talep eden mahkemeye durumu bildirecektir (md. 8/1).

Talep eden mahkeme, önemli zorluklar yaratmaması ve talep edilen ülkenin hukukuna uygun olması şartlarıyla özel bir usul çerçevesinde delilin elde edilmesini isteyebilir. Bu özel usulun yerine getirilmesi az önce belirtilen sebeplerle mümkün olmazsa, durum form E ile talep eden üye devlet mahkemesine bildirilir (md. 10/3).

Eğer talep eden mahkemenin bulunduğu üye devlet hukukuna göre davanın tarafları veya bunların temsilcileri delillerin elde edilmesinde hazır bulunmak hakkına sahipseler, talep edilen mahkemeye bu konuda da bilgi verilecektir. Talep edilen mahkemenin hukuku açısından bir engel yoksa veya önemli bir zorluk oluşturmuyorsa, talep edilen mahkeme tarafları veya bunların temsilcilerini form F'yi doldurarak delil elde edilmesine nerede, ne zaman ve nasıl katılacakları konularında bilgilendirecektir (md. 11).

Tüzük, talep eden mahkeme üyelerinin hazır bulunması ve katılımı ile delil teminini de ayrıca düzenlemiştir. 12. maddeye göre, talep eden mahkemenin hukuku öngörüyorsa, mahkeme üyelerinin veya tayin edilen bir başka kişinin -örneğin bilirkişinin (expert)- delil elde edilmesine katılımı talep edilen mahkemeye bildirilecektir.

Kendisinden talepte bulunulan mahkeme, gecikmeksizin, fakat en geç 90 gün içinde talebi yerine getirir. Talebin yerine getirilmesinde mahkeme kendi hukukunu uygular (md.10/1-2). Talep edilen mahkeme eğer 90 gün içinde talebi yerine getiremeyecekse form G ile talepte bulunan üye devlet mahkemesine durumu bildirerek, talebi muhtemelen ne zaman yerine getireceği konusunda açıklama yapacaktır (md. 15). Talep edilen mahkeme, elde ettiği delilleri form H ile talepte bulunan mahkemeye gönderecektir. (md. 16).

Prensip olarak delil temini herhangi bir masraf veya harcın ödenmesine bağlı değildir (md. 18/1). Bununla beraber eğer kendisinden talepte bulunulan mahkeme gerekli görürse talebi yapan mahkeme bilirkişilere ve tercümanlara ödenecek ücretleri, videokonferans veya telekonferans gibi iletişim teknolojilerinin veya özel delil elde etme yönteminin kullanılmasından kaynaklanan masrafların ödenmesini temin etmekle yükümlüdür. Bu masraf ve ücretlerin davanın taraflarına teşmili, talebi yapan ülkenin hukukuna göre belirlenir (md. 18).

Delil talebi, Tüzükte belirtilen sebeplerden birine istinaden reddedilebilir. Bu konuda Tüzük muhtelif sebepler öngörmüştür. Bu sebepler şunlardır:

-talep edilen devletin hukukuna göre kişinin ifade vermeyi reddetme hakkı varsa veya ifade vermesi yasaklanmışsa,

-talep eden devletin hukukuna göre kişinin ifade vermeyi reddetme hakkı varsa veya bu hukuka göre ifade vermesi yasaklanmışsa, ve bu hak talepte belirtilmiş veya talep edilen mahkemenin inisiyatifi ile talep edilen mahkemece teyit edilmişse,

-delil talebinin Tüzüğün uygulama alanına girmemesi,

-talep edilen mahkemenin hukukuna göre talenin yerine getirilmesinin adlî işlemler arasında yer almaması,

-eksik taleplerin 30 gün içinde tamamlanmaması,

-masraf yatırılması gerekli olan hallerde masrafların talep edilen mahkeme tarafından istenilmesinden itibaren 60 gün içinde yatırılmaması (md. 14).

Tüzüğün getirdiği en önemli yenilik bir üye devlet mahkemesinin diğer bir üye devlette doğrudan delil elde etmesine olanak vermesidir. “Talep eden mahkemenin doğrudan delil elde etmesi” başlığı altında 17. maddede bu konu özel olarak düzenlenmiştir. Talep eden mahkeme, delilin bulunduğu üye devletin belirlediği merkezî makama doğrudan delil elde etmek istediğini form I ile iletacaktır. Ancak doğrudan delil temini cebri icranın kullanılmasına ihtiyaç olmayan hallerde başvurulabilecek bir yöntemdir. Ancak delil temininin ihtiyarî olarak yerine getirilmesi mümkün olan hallerde bir üye devlet mahkemesi diğer bir üye devlette doğrudan bu işlemi yapabilir. Aksi halde yapamaz. Doğrudan delil temini, talep eden mahkemede görevli olan bir kişi tarafından gerçekleştirilebileceği gibi bu işle görevlendirilmiş -örneğin bir bilirkişi tarafından da gerçekleştirilebilir. Talebin alınmasından itibaren 30 gün içinde, talebi alan merkezî makam, talebin kabul edilip edilmediğinden ve hangi şartlarda yerine getirileceğinden J formunu kullanarak talepte bulunan mahkemeyi haberdar eder. Doğrudan delil temini, işlemin yapılacağı ülkenin hukukuna göre yerine getirilir (md.17/6). Merkezî makam bazı şartların varlığı halinde doğrudan delil temini talebini reddedebilir:

- (a) Talep, Tüzüğün kapsamına girmiyorsa,
- (b) Talep, 4. maddede belirtilen gerekli bütün şartları içermiyorsa, veya
- (c) Doğrudan delil temini talebi, talep edilen devletin temel hukuk prensiplerine aykırı ise,
- o zaman talep reddedilecektir (md. 17/5).

III. Tüzüğün Türkçeye Tercüme Edilmesindeki Amaç

Yukarıda hazırlık çalışmaları ve genel olarak hükümleri hakkında bilgi verilen Tüzüğün tercümesinde İngilizce metni esas alınmış olmakla beraber, tereddüt edilen hususlarda Almanca metinden de yararlanılmıştır. Tercüme yapılırken asla sadık kalınmaya çalışılmıştır. Çalışmanın amacı, Avrupa Birliği hukukunda devletler özel hukuku alanında en son gelişmeleri yansıtmak ve Türk hukukunda yapılacak çalışmalara ışık tutacak olan bu Tüzüğün Türkçe tercümesini özellikle uygulamacıların bilgisine sunmaktır. Yabancı ülkelerde delil teminine, diğer bir ifadeyle milletlerarası istinabeyle ilişkin bir çok andlaşmaya taraf olmasına rağmen, Türkiye'nin, istinabe taleplerinin usulüne uygun, hızlı ve etkin bir şekilde yapılması; söz konusu andlaşma hükümlerinin uygulanması konusunda başarılı olduğu söylenemez. Bu başarısızlığın temelinde Türk mahkemelerinin yabancı mahkemelerden delil temini konusunda gösterdikleri çekimserlik yatmaktadır. Türkiye'nin taraf olduğu andlaşmalara nazaran daha yakın bir işbirliğini öngören Tüzük hükümlerinin bilinmesi, sadece Türkiye'nin Avrupa Birliğine tam üye olması halinde mevzuatın uyumu bakımından değil konuyla ilgili olarak yapılacak yeni andlaşma veya çalışmalar açısından da büyük önem taşımaktadır. Tüzük, yeni yürürlüğe girdiği için henüz doktrin ve mahkeme kararlarında tartışılmamıştır. Bu husus da dikkate alınarak çalışmamız, Tüzük hakkındaki genel değerlendirmeye ilişkin giriş kısmından sonra Tüzüğün tercümesi ile sınırlandırılmıştır.

Hukukî ve Ticarî Konularda Delillerin Elde Edilmesinde Üye Devletlerin Mahkemeleri Arasında İşbirliğine İlişkin 28 Mayıs 2001 Tarihli Avrupa Birliği Konsey Tüzüğü (EC) No 1206/2001

AVRUPA BİRLİĞİ KONSEYİ,

Avrupa Topluluğunu kuran Andlaşmayı, ve özellikle onun 61(c) ve 67(1). maddelerini dikkate alarak,

Federal Almanya Cumhuriyetinin girişimlerini dikkate alarak⁴,

Avrupa Parlamentosunun görüşünü dikkate alarak⁵,

Ekonomik ve Sosyal Komitenin görüşünü dikkate alarak⁶,

Aşağıdaki esaslara dayanarak bu Tüzük kabul edilmiştir.

- (1) Avrupa Birliği, kişilerin serbest dolaşımının temin edildiği özgürlük, güvenlik ve adalet alanı olarak Avrupa Birliğinin korunması ve gelişmesi amacını ilke edinmiştir. Bu alanın aşamalı bir şekilde kurulması için Topluluk, diğerlerinin yanı sıra, iç pazarın iyi işlenmesi açısından gerekli olan özel hukuk konularında iş birliğine ilişkin tedbirleri kabul edecektir.
- (2) İç pazarın iyi işlenmesi amacıyla, delillerin elde edilmesinde mahkemeler arasındaki işbirliği ıslah edilmeli, özellikle kolaylaştırılmalı ve hızlandırılmalıdır.
- (3) 15 ve 16 Ekim 1999'da Tampere'deki toplantısında, Avrupa Birliği Konseyi, sınır ötesi olaylarda, özellikle delillerin elde edilmesinde yeni yasal çalışmaların yapılması çağrısında bulunmuştu.
- (4) Bu alan, Andlaşmanın 65. maddesinin kapsamına girmektedir.
- (5) Teklif edilen çalışmanın amaçları, diğer bir ifadeyle, ticarî ve hukukî konularda delillerin elde edilmesinde mahkemeler arasındaki işbirliğinin ıslahı, üye devletler tarafından yeterli ölçüde başa-

4 OJ C 314 3.11.2000, s. 2.

5 Görüş 14 Mart 2001 tarihinde verilmiştir (henüz Topluluk Resmî Gazetesinde yayımlanmamıştır).

6 Görüş, 28 Şubat 2001 tarihinde verilmiştir (henüz Topluluk Resmî Gazetesinde yayımlanmamıştır).

rılamamıştır ve böylece Topluluk seviyesinde başarılması daha iyi olacaktır. Topluluk, Andlaşmanın 5. maddesinde belirtilen ta-lîlik ilkesi uygun olan tedbirleri kabul edebilecektir. Bu maddede belirtilen nisbîlik prensibine uygun olarak, Tüzük, bu amaçları gerçekleştirmek için gerekli olanlardan daha ileri gitmeyecektir.

- (6) Bu güne kadar, delillerin elde edilmesi hakkında bütün üye devletler arasında bağlayıcı olan bir düzenleme mevcut değildir. Hukukî ve ticarî konularda yabancı ülkelerden delil elde edilmesi hakkındaki 18 Mart 1970 tarihli La Haye Konvansiyonu, Avrupa Birliğinin sadece onbir üyesi tarafından uygulanmaktadır.
- (7) Bir üye devletin mahkemesinde görülen hukukî veya ticarî konuyla ilgili hüküm için çok defa diğer bir üye devletten delil temini elzem olduğundan, Topluluğun faaliyeti, ticarî ve hukukî konularda adlî ve gayriadlî belgelerin üye devletlerde tebliği hakkındaki 29 Mayıs 2000 tarihli (EC) No 1348/2000 Konsey Tüzüğü⁷ uygulama alanına giren adlî ve gayriadlî belgelerin gönderilmesi alanı ile sınırlandırılmamıştır. Bu sebeple, delillerin elde edilmesinde üye devletlerin mahkemeleri arasındaki işbirliğinin ıslahı çalışmalarına devam etmek gerekliydi.
- (8) Ticarî ve hukukî konularda yargılama usullerinin yeterliliği, delillerin elde edilmesine ilişkin taleplerin iletilmesi ve yerine getirilmesinin üye devletlerin mahkemeleri arasında doğrudan ve mümkün olan en hızlı şekilde yapılmasını gerektirmektedir.
- (9) Delillerin elde edilmesi taleplerinin gönderilmesindeki hız, belgelerin alınmasında güvenilirlik ve okunabilirlik konusunda belirli şartlara uyulması kaydıyla bütün uygun vasıtaların kullanılmasını temin eder. Tam belirlilik ve hukukî kesinliği sağlamak için, delil temini talebi, talebin yapıldığı üye devletin dilinde veya bu devlet tarafından kabul edilen diğer bir dilde doldurulan bir form ile gönderilmelidir. Aynı sebeplerle, formlar mümkün olduğunca ilgili mahkemeler arasında daha sonraki iletişimlerde de kullanılmalıdır.
- (10) Delil temini talebi, hızlı bir şekilde yerine getirilmelidir. Talebin alınmasından itibaren 90 gün içinde, yerine getirilmesi mümkün değilse, talebin yapıldığı mahkeme, hızlı bir şekilde

7 OJ L 160 30.6.2000, s. 37.

talebin yerine getirilmesini engelleyen sebepleri açıklayarak talepte bulunan mahkemeyi haberdar eder.

- (11) Bu Tüzüğün etkinliğini sağlamak için delil temini talebinin yerine getirilmesinin reddedilmesi imkânı oldukça istisnâî durumlarla sınırlandırılmıştır.
- (12) Talep eden mahkeme, talebi kendi devletinin hukukuna göre yerine getirir.
- (13) Taraflar ve, eğer varsa, temsilcileri prosedürü sanki talep eden mahkemenin bulunduğu üye devlette delil temin ediliyormuş gibi takip edebilmek için, talep eden mahkemenin hukuku öngörüyorsa, delil temini sırasında hazır bulunabilmelidirler. Onlar, aynı zamanda, delil temininde daha aktif rol almak için talepte bulunma hakkına sahip olmalıdırlar. Bununla beraber, hangi şartlar altında katılacakları talepte bulunulan mahkemenin hukukuna göre belirlenmelidir.
- (14) Talep eden mahkemenin temsilcileri, eğer talep eden devletin hukukuna uygunsa, delillerin daha iyi değerlendirilmesi imkânına sahip olmak için, delil elde edilmesi sırasında hazır bulunabilmelidirler. Onlar, aynı zamanda, delillerin temininde daha aktif role sahip olmak için talep edilen mahkemenin kendi hukukuna göre koyduğu şartlar altında katılmayı talep etme hakkına sahip olmalıdırlar.
- (15) Delillerin elde edilmesini kolaylaştırmak için, üye devletlerden birinde mahkemenin kendi hukukuna göre diğer üye devletten, bu devletin kabul etmesi halinde ve talepte bulunulan üye devletin merkezî makamının veya yetkili makamının belirlediği şartlara göre doğrudan delil temin etmesi mümkün olmalıdır.
- (16) 10. maddeye göre talebin yerine getirilmesi, masraf veya harç ödenmesini talep etme sonucunu doğurmaz. Bununla beraber, eğer talepte bulunulan mahkeme ödeme yapılmasını isterse, tercümanlara ve bilirkişilere ödenecek ücretlerin yanı sıra 10(3) ve 10(4). maddenin uygulanmasından kaynaklanan masraflara bu mahkeme katlanmayacaktır. Böyle bir durumda, talepte bulunan mahkeme, gecikmeksizin tevdiin yapılmasını temin etmek için gerekli önlemleri alır. Bilirkişinin görüşüne ihtiyaç olan hallerde, talebin yapıldığı mahkeme, talebi yerine

getirmeden önce, talepte bulunan mahkemeden masraflara yönelik yeterli miktarda depozito veya önödeme isteyebilir.

- (17) Bu Tüzük, üye devletler arasında yapılan konvansiyonlarda bulunan ve Tüzüğün uygulama alanına giren hükümlerden önce gelir. Üye devletler, delillerin elde edilmesinde işbirliğini daha kolaylaştıracak düzenlemeler veya anlaşmalar kabul etmekte serbesttirler.
- (18) Bu Tüzüğe göre gönderilen bilgiler korumadan yararlanırlar. Avrupa Parlamentosunun ve Konseyin kişisel verilerin işlenmesi (processing of personel data) ve bu verilerin serbest dolaşımı konusunda kişilerin korunması hakkındaki 24 Ekim 1995 tarihli Yönergesi⁸ ve Avrupa Parlamentosunun 97/66/EC Yönergesi ile Konseyin kişisel verilerin işlenmesi ve telekomünikasyon sektöründe mahremiyetin korunmasına ilişkin 15 Aralık 1997 tarihli Yönergesi⁹ uygulanacağından bu Tüzükte verilerin korunmasına ilişkin özel hükümler konulmasına ihtiyaç yoktur.
- (19) Bu Tüzüğün uygulanması için gerekli tedbirlerin, Komisyona verilen uygulama yetkisinin yerine getirilmesine ilişkin usulleri öngören 28 Haziran 1999 tarihli¹⁰ 1999/468/EC Konsey Kararına göre kabul edilmesi gerekir.
- (20) Bu Tüzüğün düzgün bir şekilde yürütülebilmesi için, Komisyon, uygulanmasını gözden geçirecek ve gerekli görülen değişiklikleri önerecektir.
- (21) Birleşik Krallık ve İrlanda, Avrupa Birliği Andlaşmasına ve Avrupa Topluluğu Kurucu Andlaşmasına ekli Birleşik Krallığın ve İrlanda'nın Durumu Hakkındaki Protokolün 3. maddesine göre bu Tüzüğün kabul edilmesi ve uygulanmasına katılma istemlerini sunmuşlardır.
- (22) Avrupa Birliği Andlaşmasına ve Avrupa Topluluğunun Kurucu Andlaşmasına ekli Danimarka'nın Durumu Hakkındaki Protokolün 1 ve 2. maddelerine göre Danimarka bu Tüzüğün kabulüne katılmayacaktır ve böylece bununla bağlı olmayacağı gibi uygulanmasına da tabi olmayacaktır.

8 OJ L 281 23.11.1995, s. 31.

9 OJ L 24 30.1.1998, s. 1.

10 OJ L 184 17.7.1999, s. 23.

I. KISIM

GENEL HÜKÜMLER

Uygulama Alanı

Madde 1

1. Bu Tüzük, hukukî ve ticarî konularda bir üye devlet mahkemesinin bu devletin hukuk kurallarına uygun olarak
 - (a) diğer bir üye devletin salâhiyetli¹¹ mahkemesinden delil temini; veya
 - (b) diğer bir üye devlette doğrudan delil temini talep etmesi halinde uygulanır.
2. Açılan veya açılacak olan bir dava sırasında kullanılması düşünülmeyen delilin elde edilmesiyle ilgili bir talep yapılamaz.
3. Bu Tüzükteki “üye devlet” kavramı Danimarka hariç üye devletler anlamındadır.

Mahkemeler Arasında Doğrudan Gönderme

Madde 2

1. 1(1)(a) maddeye göre yapılan talepler, (bundan sonra “talepler” olarak anılacaktır) davanın görüldüğü veya görüleceği mahkeme tarafından (bundan sonra “talepte bulunan mahkeme” olarak anılacaktır) delil teminin ifası için doğrudan diğer üye devletin salâhiyetli mahkemesine (bundan sonra “talepte bulunulan mahkeme” olarak anılacaktır) gönderilecektir.
2. Her üye devlet, bu Tüzüğe göre, delil temininin ifası için salâhiyetli mahkemelerinin bir listesini oluşturacaktır. Bu liste aynı zamanda mahkemelerin yer itibarıyla ve, gerekli olduğu durumlarda, özel yetkilerini de gösterir.

11 Burada salâhiyet kavramı, görev ve yetkiyi içerecek şekilde geniş kullanılmıştır (çevirenin notu).

Merkezî Makam

Madde 3

1. Her üye devlet,
 - (a) mahkemelere bilgi sunmakla,
 - (b) bir talebe bağlı olarak herhangi bir sorun ortaya çıkması halinde çözümler aramakla,
 - (c) talepte bulunan mahkemenin istemiyle, istisnaî hallerde, talebi salâhiyetli mahkemeye göndermekleyükümlü bir merkezî makam atayacaktır.
2. Bir kaç hukuk sisteminin uygulandığı federal bir devlet veya bağımsız ülkesel kesimlerden oluşan bir devlet, birden fazla merkezî makam atamada serbesttir.
3. Her üye devlet, aynı zamanda, 1. paragrafta belirtilen merkezî makamı veya 17. maddeye göre yapılan taleplerle ilgili kararları almakla yükümlü bir veya bir kaç yetkili makamı belirleyecektir.

II. KISIM

TALEPLERİN GÖNDERİLMESİ VE YERİNE GETİRİLMESİ

I. Bölüm

Talebin Gönderilmesi

Talebin Şekli ve İçeriği

Madde 4

1. Talep, ekte yer alan form A veya duruma göre form I kullanılarak yapılır. Talep aşağıdaki bilgileri kapsar:
 - (a) talepte bulunan ve, gerekli olan hallerde, talepte bulunulan mahkeme;
 - (b) davanın taraflarının ve, eğer varsa, temsilcilerinin adları ve adresleri;

- (c) davanın niteliği ve konusu ile maddî vakıaların kısa özeti;
 - (d) elde edilecek delilin tanımı;
 - (e) bir kişinin dinlenmesi talep edilen hallerde;
 - dinlenecek kişinin/kişilerin adı/adları ve adresi/adresleri;
 - dinlenecek kişiye/kişilere sorulacak sorular veya bu kişilerin dinlenecekleri maddî olayların açıklaması,
 - gerekli olan hallerde, talep eden mahkemenin ait olduğu üye devletin hukukuna göre şahitlikten kaçınma hakkı bulunduğu nun belirtilmesi,
 - dinlemenin, yemin veya yemin yerine geçen bir söz ile yerine getirilmesine ve özel bir usul kullanılmasına ilişkin herhangi bir şart,
 - duruma göre, talepte bulunan mahkemenin gerekli gördüğü diğer herhangi bir bilgi.
 - (f) talebin, delil temininin diğer herhangi bir usulüne ilişkin olması halinde, incelenecek belgeler ve diğer nesnelere,
 - (g) gerekli olan hallerde, madde 10(3) ve (4) ile 11 ve 12. maddelere göre yapılan talepler ve bunların uygulanması için gerekli bilgiler.
2. Talep ve talebin ekindeki bütün belgeler, onaydan ve buna benzer formalitelerden muaftır.
 3. Talep eden mahkemenin, talebin yerine getirilmesi için gerekli gördüğü ekli belgelere, talebin yapıldığı dildeki tercümeleri de eklenir.

Dil

Madde 5

Bu Tüzüğe göre yapılacak talep ve bildirimler, talepte bulunulan üye devletin resmî dilinde veya, bu devlette birden fazla resmî dil varsa bunlardan birinde veya delil temini talebinin yerine getirileceği yerin resmî dillerinden birinde veya talepte bulunulan üye devletin kabul edeceğini bildirdiği diğer bir dilde olacaktır. Her üye devlet, formların doldurulması için, kendisinin dışında, kendisince kabul edilen veya kabul edilebilir olan Avrupa Topluluğu kurumlarının resmî dil veya dillerini gösterecektir.

Taleplerin ve Diğer Bildirimlerin Gönderilmesi

Madde 6

Bu Tüzüğe göre yapılacak talepler ve bildirimler, talepte bulunulan devletin kabul edeceğini bildirdiği mümkün olan en hızlı yolla gönderilecektir. Alınan belgenin, gönderilen belgenin içeriğini tam yansıtması ve içindeki bütün bilginin okunaklı olması şartıyla, gönderme uygun bir yöntemle yerine getirilebilir.

2. Bölüm

Talebin Alınması

Talebin Alınması

Madde 7

1. Talebin alınmasından itibaren 7 gün içinde, talepte bulunulan selahiyetli mahkeme talepte bulunan mahkemeye ekte yer alan form B'yi kullanarak alındı bildirimini yollar. Talep, 5 ve 6. maddelerde belirtilen şartlara uygun değilse, talepte bulunulan mahkeme alındı bildirimine bunu açıklayan bir not ekler.
2. 5. maddede belirtilen şartlara uygun olarak ve ekte yer alan form A'yı kullanarak yapılan talebin yerine getirilmesi, gönderildiği mahkemenin yetkisine girmiyorsa, bu son mahkeme, talebi, kendi devletin yetkili mahkemesine iletir ve ekte yer alan form A'yı kullanarak talepte bulunan mahkemeyi haberdar eder.

Eksik Talep

Madde 8

1. Eğer talep 4. maddede belirtilen gerekli bilgileri içermediği için yerine getirilemiyorsa talepte bulunulan mahkeme, gecikmeksizin ve en geç talebin alınmasından itibaren 30 gün içinde ekte yer alan form C'yi kullanarak talepte bulunan mahkemeyi haberdar eder ve ondan mümkün olduğunca kesin ve tam bir şekilde belirtilmesi ge-

rekli eksik bilgilerin gönderilmesini ister.

2. Eğer 18(3). maddede öngörülen depozito veya önödeme yatırılmadığı için talep yerine getirilemiyorsa, talepte bulunulan mahkeme, gecikmeksizin, fakat talebin alınmasından itibaren 30 gün içinde ekte yer alan C formunu kullanarak talepte bulunan mahkemeyi bundan haberdar eder ve talepte bulunan mahkemeye masraf veya ücretin nasıl yatırılacağı hakkında bilgi verir. Talepte bulunulan mahkeme, gecikmeksizin fakat masraf veya ücretin alınmasından itibaren 10 gün içinde form D'yi kullanarak masraf veya ücretin alındığını bildirir.

Talebin Tamamlanması

Madde 9

1. Eğer talepte bulunulan mahkeme, 7(1). maddeye göre alındı bildiriminde talebin 5 ve 6. maddelerde yer alan şartlara uymadığını açıklamışsa veya talepte bulunan mahkemeye 4. maddede yer alan gerekli bilgileri içermediği için talebin yerine getirilemeyeceğini 8. maddeye göre bildirmişse, 10. maddedeki süre sınırlaması, usulüne uygun olarak tamamlanan talebin alınmasından itibaren işlemeye başlar.
2. Talepte bulunulan mahkemenin 18(3). maddeye göre depozito veya önödeme istemesi halinde, süre sınırlaması depozitonun veya önödemenin yapıldığı andan itibaren işlemeye başlar.

3. Bölüm

Talepte Bulunulan Mahkeme Tarafından Delil Temini

Talebin Yerine Getirilmesine İlişkin Genel Hükümler

Madde 10

1. Talepte bulunulan mahkeme gecikmeksizin ve en geç talebin alınmasından itibaren, 90 gün içinde talebi yerine getirir.

2. Talepte bulunulan mahkeme, talebi ait olduğu üye devletin hukukuna göre yerine getirir.
3. Talep eden mahkeme, ekte yer alan A formunu kullanarak ait olduğu üye devletin hukukunda öngörülen özel usule uygun olarak talebin yerine getirilmesini isteyebilir. Talepte bulunulan mahkeme bu isteme uyar, meğer ki bu usül, talepte bulunulan mahkemenin bulunduğu üye devletin hukukuna aykırı olsun veya istemin yerine getirilmesinde önemli zorluklar bulunsun. Eğer talepte bulunulan mahkeme bu sebeplerden biri nedeniyle isteme uymazsa ekte yer alan form E'yi kullanarak talepte bulunan mahkemeyi haberdar eder.
4. Talep eden mahkeme, talepte bulunduğu mahkemeden delilin temininde özellikle videokonferans ve telekonferans gibi iletişim teknolojisinin kullanılmasını isteyebilir.

Talepte bulunulan mahkeme bu isteme uyar, meğer ki, bu istem talebin yapıldığı mahkemenin bulunduğu devletin hukukuna aykırı olsun veya uygulanmasında önemli zorluklar bulunsun.

Eğer talepte bulunulan mahkeme bu sebeplerden birine istinaden isteme uymazsa, talep eden mahkemeyi ekte yer alan E formunu kullanarak bilgilendirecektir.

Yukarıda belirtilen teknik yöntem, talep eden veya talepte bulunulan mahkemede erişilemezse bu yöntem mahkemelerin karşılıklı anlaşmaları ile mevcut hale getirilebilir.

Tarafların Hazır Bulunması veya Katılımı ile Yerine Getirme

Madde 11

1. Talep eden mahkemenin ait olduğu üye devletin hukuku öngörüyorsa tarafların ve, eğer varsa, temsilcilerinin talepte bulunulan mahkemenin delil temini sırasında hazır bulunma hakları vardır.
2. Talep eden mahkeme, talebinde, tarafların ve, eğer varsa, temsilcilerinin hazır bulunacağını ve gerekli olan hallerde bunların katılımının istendiğini ekte yer alan form A'yı kullanarak talepte bulunulan mahkemeye bildirecektir. Bu bilgi diğer herhangi bir uygun zamanda da verilebilir.
3. Eğer tarafların ve, eğer varsa temsilcilerinin delil teminine katılımı

istenmişse, talepte bulunulan mahkeme 10. maddeye göre katılım şartlarını belirler.

4. Talebin yapıldığı mahkeme taraflara ve, eğer varsa, temsilcilerine ekteki F formunu kullanarak, işlemin ne zaman ve nerede yapılacağını ve duruma göre hangi şartlar altında katılacaklarını bildirir.
5. 1-4. paragraflar, talepte bulunulan mahkemenin, taraflardan ve, eğer varsa, temsilcilerinden delilin elde edilmesi sırasında hazır bulunmalarını veya katılmalarını isteme imkânını, eğer mahkemenin ait olduğu üye devletin hukuku bu imkânı öngörmüşse, ortadan kaldırmaz.

Talepte Bulunan Mahkeme Temsilcilerinin Hazır Bulunması ve Katılımı ile Delil Temini

Madde 12

1. Talep eden mahkemenin bulunduğu devletin hukukuna uygunsa, talep eden mahkemenin temsilcileri, talep edilen mahkemece delil temini esnasında hazır bulunma hakkına sahiptirler.
2. Bu madde anlamında, 'temsilci' kavramı, talep eden mahkemenin kendi hukukuna göre belirlediği adlî personeli de kapsar. Talep eden mahkeme, aynı zamanda, kendi hukukuna göre birliktide olduğu gibi başka bir kişiyi de görevlendirebilir.
3. Talep eden mahkeme, talebinde, temsilcinin hazır olacağını ve duruma göre katılımlarının istenildiğini, talep eden mahkemeye ekte yer alan form A'yı kullanarak bildirir. Bu bilgi aynı zamanda başka uygun bir zamanda da verilebilir.
4. Talep eden mahkemenin temsilcilerinin delil teminine katılmaları talep edilmişse, talep edilen mahkeme 10 .maddeye göre hangi şartlar altında katılımın olacağını belirler.
5. Talebin yapıldığı mahkeme, ekte yer alan form F'yi kullanarak talepte bulunan mahkemeyi işlemin yapılacağı zamandan, yerden ve gerekli olan hallerde hangi şartlar altında temsilcilerin katılabileceğinden haberdar eder.

Zorlayıcı Tedbirler

Madde 13

Bir talebin yerine getirilmesi sırasında, gerekli olan hallerde, talepte bulunulan mahkeme olayla ilgili makul ve talebin yapıldığı mahkemenin bulunduğu üye devletin hukukunun, taraflardan birinin veya kendi ulusal yetkili makamlarının aynı amaçla yaptıkları talebin ifasında öngördüğü kapsamda, zorlayıcı tedbirleri uygulayabilir.

Talebin Yerine Getirilmesinin Reddi

Madde 14

1. Bir kişinin dinlenmesi için yapılan talep, söz konusu şahsın
 - (a) talepte bulunulan üye devletin hukukuna göre; veya
 - (b) talep eden devletin hukukuna göre, ve böyle bir hak talepte belirtilmişse veya eğer ihtiyaç varsa talepte bulunulan mahkemenin istemi üzerine talepte bulunan mahkemece teyit edilmişse delil vermeyi reddetmesi veya delil vermesinin yasaklanması hallerinde yerine getirilmez.
2. 1. paragrafta yer alan sebeplere ek olarak, talebin yerine getirilmesi, ancak
 - (a) talep, 1. maddede belirtilen şekilde bu Tüzüğün uygulama alanına girmezse; veya
 - (b) talep edilen mahkemenin bulunduğu üye devletin hukukuna göre talebin yerine getirilmesi, adli işlevler içinde yer almazsa; veya
 - (c) talebin yapıldığı mahkeme 30 gün içinde 8. maddeye göre talebin tamamlanmasını istemesine rağmen, talep eden mahkemenin bu isteme uymaması; veya
 - (d) 18(3). maddeye göre depozito veya önödeme istemlerinin, talepte bulunulan mahkemece istenmesinden sonra 60 gün içinde depozito veya önödemenin yatırılmamasıhallerinde reddedilebilir.

3. Yerine getirme, talebin yapıldığı mahkemenin ait olduğu ülke hukukuna göre bu üye devlet mahkemesinin davanın konusu üzerinde münhasır yetkisi olması veya bu üye devlet hukukunun konuyla ilgili dava hakkını kabul etmemesi sebebiyle reddedilemez.
4. Eğer yerine getirme 2. paragrafta sayılan sebeplerden birine istinaden reddedilirse, talepte bulunulan mahkeme, ekte yer alan H formunu kullanarak talebin alınmasından itibaren 60 gün içinde talepte bulunan mahkemeyi haberdar edecektir.

Gecikmenin Bildirilmesi

Madde 15

Eğer talepte bulunulan mahkeme, aldığı andan itibaren 90 gün içinde talebi yerine getirecek durumda değilse, ekte yer alan G formunu kullanarak talepte bulunan mahkemeye durumu bildirecektir. Bunu yaparken, gecikme sebepleri ile talepte bulunulan mahkemenin talebin icrası için ihtiyacı olan tahmini zaman bildirilmelidir.

Talebin İcrasından Sonraki Prosedür

Madde 16

Talebin yapıldığı mahkeme, talebin icrasına ilişkin belgeleri gecikmeksizin talepte bulunan mahkemeye gönderecek ve gerekli olan hallerde talepte bulunan mahkemeden gelen belgeleri iade edecektir. Belgelere, ekte yer alan H formu kullanılarak talebin yerine getirildiğine ilişkin bir teyit eklenecektir.

4. Bölüm

Talep Eden Mahkemece Delilin Doğrudan Elde Edilmesi

Madde 17

1. Bir mahkemenin, diğer bir üye devlette doğrudan delil teminini istemesi halinde, ekte yer alan I formunu kullanarak talebi 3(3). madde-

de belirtilen merkezî makama veya yetkili makama sunacaktır.

2. Doğrudan delil temini, yalnızca zorlayıcı tedbirlere ihtiyaç olmaksızın ihtiyarî olarak yerine getirilebilmesi halinde vuku bulabilir.

Doğrudan delil temininin, bir şahsın dinlenmesini tazamun etmesi halinde talepte bulunan mahkeme, söz konusu şahsı, ifade vermenin ihtiyarî olduğundan haberdar edecektir.

3. Delil temini adlî personel veya bilirkişide olduğu gibi görevlendirilen herhangi bir kişi tarafından talep eden mahkemenin ait olduğu üye devletin hukukuna göre yerine getirilir.
4. Talebin alınmasından itibaren 30 gün içinde talebin yapıldığı üye devletin merkezî veya yetkili makamı, talepte bulunan mahkemeye form J'yi kullanarak talebin kabul edildiğine ve eğer gerekliyse, hangi şartlar altında bu talebin yerine getirileceğine ilişkin bilgi verir.

Merkezî makam veya yetkili makam, özellikle, bu maddenin ve belirtilen şartların düzgün bir şekilde uygulanmasını temin etmek için delil elde edilmesine katılmak üzere kendi devletinin bir mahkemesini belirleyebilir.

Merkezî makam veya yetkili makam videokonferans ve telekonferans gibi iletişim teknolojilerinin kullanılmasını teşvik edebilir.

5. Merkezî makam veya yetkili makam doğrudan delil elde edilmesini ancak
 - (a) talebin, 1. maddede öngörülen şekilde bu Tüzüğün kapsamına girmemesi,
 - (b) talebin, 4. maddede yer alan gerekli bütün bilgileri içermemesi; veya
 - (c) doğrudan delil temini isteminin kendi devletinin hukukununun temel prensiplerine aykırı olması

hallerinde reddedebilir.

6. 4. paragrafta belirtilen şartlara hâlel gelmeksizin, talep eden mahkeme, kendi devletinin hukukuna göre talebi yerine getirir.

5. Bölüm

Masraflar

Madde 18

1. 10. maddeye göre talebin icrası herhangi bir masraf veya harç isteme sonucunu doğurmaz.
2. Bununla birlikte, eğer talepte bulunulan mahkeme isterse, talep eden mahkeme, gecikmeksizin

-tercümanlara ve bilirkişilere ödenecek ücretlerin, ve

-10(3) ve (4). maddenin uygulanmasından doğan masrafların

ödenmesini temin eder.

Bu ücret ve masraflara tarafların katılma yükü, talepte bulunan mahkemenin hukuku tarafından idare edilir.

3. Bilirkişi görüşünün gerekli olduğu hallerde, talepte bulunulan mahkeme, talebi yerine getirmeden önce, talepte bulunan mahkemeden yeterli depozitonun veya önödemenin talep edilen mahkemeye gönderilmesini isteyebilir. Diğer bütün durumlarda, depozito veya önödeme, talebin icrası için bir şart oluşturmaz.

Depozito veya önödeme, eğer talep eden mahkemenin bulunduğu üye devlet hukuku bunu öngörüyorsa, taraflarca yapılır.

III. KISIM

NIHAİ HÜKÜMLER

Uygulama Kuralları

Madde 19

1. Komisyon, üye devletlerce verilen bilgileri içeren ve 21. maddeye göre yürürlükte olan anlaşmalar veya düzenlemeleri kapsayan ve düzenli olarak güncelleştirilen, aynı zamanda elektronik ortamda da mevcut olan, bir kitapçık hazırlar.

2. Ekte yer alan standart formlarda teknik değişikliklerin yapılması veya bunların güncelleştirilmesi 20(2). maddede öngörülen danışma usulü çerçevesinde gerçekleştirilir.

Komite

Madde 20

1. Komisyon bir Komiteden yardım alır.
2. Bu paragrafa yollama yapılan hallerde 1999/468/EC Kararının 3 ve 7. maddeleri uygulanır.
4. Komite, kendi çalışma usulüne ilişkin kurallarını saptar.

Üye Devletler Arasında Mevcut veya

İlerde Yapılacak Düzenlemeler veya Anlaşmalarla Olan İlişki

Madde 21

1. Bu Tüzük, uygulandığı konularla ilgili olarak, iki taraflı veya çok taraflı anlaşmalarda yer alan hükümlerden veya üye devletlerin yapmış olduğu düzenlemelerden ve özellikle 1 Mart 1954 tarihli Hukuk Usulüne Dair La Haye Kovansiyonu ile 18 Mart 1970 tarihli Ticarî ve Hukukî Konularda Yabancı Ülkelerden Delil Elde Edilmesine İlişkin La Haye Kovansiyonundan, bunlara taraf üye devletler arasındaki ilişkilerde, önceliklidir.
2. Bu Tüzük, bu Tüzükle uyum içinde olmaları şartıyla, üye devletlerin iki veya daha fazlası arasında delillerin temininin daha iyi işlemesi için mevcut anlaşmaları muhafaza etmelerini veya yeni anlaşmalar yapmalarını engellemez.
3. Üye devletler
 - (a) 1 Temmuz 2003'e kadar 2. paragrafta belirtilen ve üye devletler arasında muhafaza edilen anlaşma ve düzenlemelerin bir örneğini;
 - (b) 2. paragrafta belirtilen ve üye devletler arasında yapılan anlaşmaların veya düzenlemelerin yanı sıra kabul edilmesi düşünül-

len anlaşma veya düzenlemelerin bir örneğini; ve

- (c) bu düzenlemelere veya anlaşmalara ilişkin değişiklikleri ve çekilmeleri

Komisyonu göndereceklerdir.

Bildirimler

Madde 22

1 Temmuz 2003 tarihine kadar her üye devlet aşağıdaki hususları Komisyona bildirecektir:

- (a) mahkemelerin yer itibarıyla ve gerekli olan hallerde özel yetkilerini gösteren 2(2). maddeye göre hazırlanan listeyi;
- (b) yer itibarıyla yetkilerini belirtecek şekilde 3. maddeye göre hazırlanan merkezî makam veya yetkili makamların adları ve adreslerini;
- (c) taleplerin kabulünde 2(2). maddede öngörülen listede yer alan mahkemelerin kullanacağı teknik vasıtaları;
- (d) 5. maddede belirtilen şekilde talepler için kabul edilen dilleri.

Üye devletler, bu bilgilerdeki sonraki herhangi bir değişikliği Komisyona bildireceklerdir.

Gözden Geçirme

Madde 23

1 Ocak 2007'den sonra olmamak üzere ve her beş yılda bir, Komisyon, Avrupa Parlamentosuna, Konseye, Ekonomik ve Sosyal Komiteye bu Tüzüğün uygulanması hakkında 3(1)(c), 3(3), 17 ve 18. maddelerin tatbi-katlarına özel dikkat sarfederek bir rapor sunar.

Yürürlüğe Girme

Madde 24

1. Bu Tüzük, 1 Temmuz 2001'de yürürlüğe girer.

2. Bu Tüzük, 1 Temmuz 2001'den itibaren uygulanacak olan 19, 21 ve 22. maddeler dışında, 1 Ocak 2004 tarihinden itibaren uygulanır.

Bu Tüzük tamamıyla bağlayıcıdır ve Avrupa Topluluğunu kuran Andlaşmaya göre bütün üye devletlerde doğrudan uygulanır.

28 Mayıs 2001'de Brüksel'de yapılmıştır.

EKLER

FORM A

Delil elde edilmesi talebi hukukî ve ticarî konularda delil elde edilmesinde üye devletlerin mahkemeleri arasında işbirliğine ilişkin 29 Mayıs 2001 tarihli (EC) No 1206/2001 Konsey Tüzüğü'nün 4. maddesi (OJ L 174 27.6.2001, s. 1)

1. Talepte bulunan mahkemenin kayıt numarası:
2. Talepte bulunulan mahkemenin kayıt numarası:
3. Talepte bulunan mahkemenin:
 - 3.1. Adı:
 - 3.2. Adresi:
 - 3.2.1. Sokak ve numarası/posta kutusu:
 - 3.2.2. Yeri ve posta kodu:
 - 3.2.3. Ülkesi:
 - 3.3. Tel.
 - 3.4. Faks
 - 3.5. E-mail:
4. Talepte bulunulan mahkemenin:
 - 4.1. Adı:
 - 4.2. Adresi:
 - 4.2.1. Sokak ve numarası/posta kutusu:
 - 4.2.2. Yeri ve posta kodu:
 - 4.2.3. Ülkesi:
 - 4.3. Tel.
 - 4.4. Faks
 - 4.5. E-mail:

5. Davacının/iddia sahibinin:

5.1. Adı:

5.2. Adresi:

5.2.1. Sokak ve numarası/posta kutusu:

5.2.2. Yeri ve posta kodu:

5.2.3. Ülkesi:

5.3. Tel.

5.4. Faks

5.5. E-mail:

6. Davacının/iddia sahibinin temsilcilerinin:

6.1. Adı:

6.2. Adresi:

6.2.1. Sokak ve numarası/Posta kutusu:

6.2.2. Yeri ve posta kodu:

6.2.3. Ülkesi:

6.3. Tel.

6.4. Faks

6.5. E-mail

7. Davalı /karşı taraf:

7.1. Adı:

7.2. Adresi:

7.2.1. Sokak ve numarası/Posta kutusu:

7.2.2. Yeri ve posta kodu:

7.2.3. Ülkesi:

7.3. Tel.

7.4. Faks

7.5. E-mail:

8. Davalının/karşı tarafın temsilcilerinin:
 - 8.1. Adı:
 - 8.2. Adresi:
 - 8.2.1. Sokak ve numarası/Posta kutusu:
 - 8.2.2. Yeri ve posta kodu:
 - 8.2.3. Ülkesi:
 - 8.3. Tel.
 - 8.4. Faks
 - 8.5. E-mail:
9. Tarafların hazır bulunması veya katılımı:
 - 9.1. Taraflar ve, eğer varsa, temsilcileri, delil temini sırasında hazır bulunacaklardır:
 - 9.2. Tarafların ve, eğer varsa, temsilcilerinin katılımı talep edilmektedir:
10. Talep eden mahkemenin temsilcilerinin hazır bulunması ve katılımı:
 - 10.1. Temsilciler delil temini sırasında hazır bulunacaklardır:
 - 10.2. Temsilcilerin katılımı talep edilmektedir:
 - 10.2.1. Adı:
 - 10.2.2. Unvanı:
 - 10.2.3. İşlevi:
 - 10.2.4. Görevi:
11. Davanın niteliği ve konusu ile maddî vakıaların kısa açıklaması (ekte, gerekli olan hallerde):
12. Delil temininin ifası:
 - 12.1. Delil temininin ifasının tanımı (ekte, gerekli olan hallerde):
 - 12.2. Tanıkların dinlenmesi:
 - 12.2.1. Adı ve Soyadı:
 - 12.2.2. Adresi:

12.2.3. Tel.

12.2.4. Faks

12.2.5. E-mail:

12.2.6. Tanıklara sorulacak sorular veya sorgulanacakları maddî olaylar hakkında açıklamalar (ekte, gerekli olan hallerde)

12.2.7. Talep eden mahkemenin bulunduğu üye devletin hukukuna göre tanıklığı reddetme hakkı (ekte, gerekli olan hallerde):

12.2.8. Lütfen tanıkları:

12.2.8.1. yemin ettirerek:

12.2.8.2. yemin yerine geçen sözle: dinleyiniz.

12.2.9. Talep eden mahkemenin gerekli gördüğü diğer bilgiler (ekte, gerekli olan hallerde):

12.3. Diğer delil temini:

12.3.1. İncelenecek belgeler ve talep edilmiş delilin tanımı (ekte, gerekli olan hallerde):

12.3.2. İncelenecek nesnelere ve talep edilmiş delilin tanımı (ekte, gerekli olan hallerde):

13. Lütfen talebi

13.1. Talep eden mahkemenin bulunduğu üye devletin hukukunda öngörülen özel usule uygun olarak (md.10/3) ve/veya ekte tanımlanan iletişim teknolojisini kullanarak (md. 10/4):

13.2. Uygulanması için aşağıdaki bilgilerden yararlanarak yerine getiriniz.

Düzenlendiği yer:

Tarih:

Talebin ileildiğinin bildirilmesi hukukî ve ticarî konularda delillerin elde edilmesinde üye devletlerin mahkemeleri arasında işbirliğine ilişkin 28 Mayıs 2001 tarihli (EC) No 1206/2001 Konsey Tüzüğü'nün 7(2) maddesi (OJ L174 27.6.2001, s. 1)

14. Talep, yukarıda 4. başlık altında belirtilen mahkemenin yetkisine girmemektedir ve aşağıdaki mahkemeye iletilmiştir

14.1. Yetkili mahkemenin adı:

14.2. Adresi:

14.2.1. Sokak ve numarası/posta kodu:

14.2.2. Yeri ve posta kodu:

14.2.3. Ülkesi:

14.3. Tel.

14.4. Faks

14.5. E-mail:

Düzenlendiği yer:

Tarih:

FORM B

Delil elde edilmesi talenin alınmışının bildirilmesi hukukî ve ticarî konularda delillerin elde edilmesinde üye devletlerin mahkemeleri arasında işbirliğine ilişkin 28 Mayıs 2001 tarihli (EC) No 1206/2001 Konsey Tüzüğü'nün 7(1) maddesi (OJ L174 27.6.2001, s. 1)

1. Talep eden mahkemenin kayıt numarası:
2. Talepte bulunulan mahkemenin kayıt numarası:
3. Talepte bulunan mahkemenin adı:
4. Talepte bulunulan mahkemenin:
 - 4.1. Adı:
 - 4.2. Adresi:
 - 4.2.1. Sokak ve numarası/posta kutusu:
 - 4.2.2. Yeri ve posta kodu:
 - 4.2.3. Ülkesi:
 - 4.3. Tel.
 - 4.4. Faks
 - 4.5. E-mail:
5. Talep, 4. başlık altında belirtilen mahkeme tarafından ...(alındığı tarih) tarihinde alınmıştır.
6. Talep, işlem görmeyecektir, çünkü:
 - 6.1. Formu doldurmak için kullanılan dil kabul edilebilir değildir (md. 5):
 - 6.1.1. Lütfen aşağıdaki dillerden birini kullanınız:
 - 6.2. Belge okunaklı değildir (md. 6)

Düzenlendiği yer:

Tarih:

FORM C

Delil temini için ek bilgi talebi hukukî ve ticarî konularda delillerin elde edilmesinde üye devletlerin mahkemeleri arasında işbirliğine ilişkin 28 Mayıs 2001 tarihli (EC) No 1206/2001 Konsey Tüzüğü'nün 8 maddesi (OJ L174 27.6.2001, s. 1)

1. Talepte bulunan mahkemenin kayıt numarası:
2. Talepte bulunulan mahkemenin kayıt numarası:
3. Talepte bulunan mahkemenin adı:
4. Talepte bulunulan mahkemenin adı:
5. Talep, aşağıdaki ek bilgiler olmaksızın yerine getirilemeyecektir:
6. Talep, 18(3). maddeye göre depozito veya önödeme yatırılmadan önce yerine getirilemez.

Depozito veya önödeme aşağıdaki şekilde yapılmalıdır:

Düzenlendiği yer:

Tarih:

FORM D

Depozito veya önödemenin alındığının bildirilmesi hukukî ve ticarî konularda delillerin elde edilmesinde üye devletlerin mahkemeleri arasında işbirliğine ilişkin 28 Mayıs 2001 tarihli (EC) No 1206/2001 Konsey Tüzüğü'nün 8(2) maddesi (OJ L174 27.6.2001, s.1)

1. Talepte bulunan mahkemenin kayıt numarası:
2. Talepte bulunulan mahkemenin kayıt numarası:
3. Talepte bulunan mahkemenin adı:
4. Talepte bulunulan mahkemenin adı:
5. Depozito veya önödeme, 4. başlık altında gösterilen mahkeme tarafından...(alındığı tarih) tarihinde alınmıştır.

Düzenlendiği yer:

Tarih:

FORM E

Özel usulün ve/veya iletişim teknolojilerinin kullanılması telebiyle ilgili bildirim hukukî ve ticarî konularda delillerin elde edilmesinde üye devletlerin mahkemeleri arasında işbirliğine ilişkin 28 Mayıs 2001 tarihli (EC) No 1206/2001 Konsey Tüzüğü'nün 10(3) ve (4). maddesi (OJ L174 27.6.2001, s.1)

1. Talepte bulunan mahkemenin kayıt numarası:
2. Talepte bulunulan mahkemenin kayıt numarası:
3. Talepte bulunan mahkemenin adı:
4. Talepte bulunulan mahkemenin adı:
5. Talebin, (form A) 13.1. başlığında belirtilen özel usule göre yerine getirilmesine uyulamayacaktır çünkü:
 - 5.1. istenilen usul, talepte bulunulan mahkemeninin ait olduğu üye devletin hukukuna ters düşmektedir:
 - 5.2. istenilen usulün icrası uygulamada önemli zorluklar yaratacağından mümkün değildir:
6. Talebin, (form A) 13.1.başlığında belirtilen iletişim teknolojilerinin kullanılarak yerine getirilmesine uyulamayacaktır çünkü:
 - 6.1. İletişim teknolojilerinin kullanılması talepte bulunulan mahkemenin ait olduğu üye devletin hukukuna ters düşmektedir:
 - 6.2. İletişim teknolojilerinin kullanılması önemli zorluklar yaratacağından mümkün değildir:

Düzenlendiği yer:

Tarih:

FORM F

Delilin elde edileceği yerin, zamanın ve katılma şartlarının bildirimini hukukî ve ticarî konularda delillerin elde edilmesinde üye devletlerin mahkemeleri arasında işbirliğine ilişkin 28 Mayıs 2001 tarihli (EC) No 1206/2001 Konsey Tüzüğü'nün 11(4) ve 12(5). maddeleri (OJ L174 27.6.2001, s. 1)

1. Talepte bulunan mahkemenin kayıt numarası:
2. Talepte bulunulan mahkemenin kayıt numarası:
3. Talepte bulunan mahkemenin
 - 3.1. Adı:
 - 3.2. Adresi:
 - 3.2.1. Sokak ve Numarası/posta kutusu:
 - 3.2.2. Yeri ve posta kodu:
 - 3.2.3. Ülkesi:
 - 3.3. Tel.
 - 3.4. Faks
 - 3.5. E-mail:
4. Talepte bulunulan mahkemenin:
 - 4.1. Adı:
 - 4.2. Adresi:
 - 4.2.1. Sokak ve numarası/posta kutusu:
 - 4.2.2. Yeri ve posta kodu:
 - 4.2.3. Ülkesi:
 - 4.3. Tel.
 - 4.4. Faks
 - 4.5. E-mail:
5. Delil elde edilmesinin zamanı ve tarihi:
6. Eğer 4. başlıkta belirtilenden farklı ise, delilin elde edildiği yer:

7. Gerekli olan hallerde, tarafların ve, eğer varsa, temsilcilerinin hangi şartlar altında katılabilecekleri:
8. Gerekli olan hallerde, talepte bulunan mahkemenin temsilcilerinin hangi şartlar altında katılabilecekleri:

Düzenlendiği yer:

Tarih:

FORM G

Gecikmenin bildirim hukukî ve ticarî konularda delillerin elde edilmesinde üye devletlerin mahkemeleri arasında işbirliğine ilişkin 28 Mayıs 2001 tarihli (EC) No 1206/2001 Konsey Tüzüğü'nün 15. maddesi (OJ L174 27.6.2001, s. 1)

1. Talepte bulunan mahkemenin kayıt numarası:
2. Talepte bulunulan mahkemenin kayıt numarası:
3. Talepte bulunan mahkemenin adı:
4. Talepte bulunulan mahkemenin adı:
5. Talep, alınmasından itibaren aşağıdaki sebeplerle 90 gün içinde yerine getirilemeyecektir:
6. Talebin,...(tahmin edilen tarih gösterilecektir)..tarihine kadar yerine getirileceği tahmin edilmektedir

Düzenlendiği yer:

Tarih:

FORM H

Talebin sonuçları hakkında bilgi hukukî ve ticarî konularda delillerin elde edilmesinde üye devletlerin mahkemeleri arasında işbirliğine ilişkin 28 Mayıs 2001 tarihli (EC) No 1206/2001 Konsey Tüzüğü'nün 14 ve 16. maddeleri (OJ L174 27.6.2001, s. 1)

1. Talepte bulunan mahkemenin kayıt numarası:
2. Talepte bulunulan mahkemenin kayıt numarası:
3. Talepte bulunan mahkemenin adı:
4. Talepte bulunulan mahkemenin adı:
5. Talep yerine getirilmiştir.

Talebin yerine getirilmesiyle ilgili belgeler eklenmiştir:

6. Talebin yerine getirilmesi reddedilmiştir çünkü:
 - 6.1. İfadesi alınacak şahıs
 - 6.1.1. talepte bulunulan mahkemenin ait olduğu üye devletin hukukuna göre:
 - 6.1.2. talepte bulunan mahkemenin ait olduğu üye devletin hukukuna göre:
delil vermeyi reddetme hakkını ileri sürmüştür veya delil vermesinin yasak olduğunu iddia etmiştir:
 - 6.2. Talep, bu Tüzüğü'nün uygulama alanına girmemektedir:
 - 6.3. Talebin icrası, talepte bulunulan mahkemenin ait olduğu üye devletin hukukuna göre adli işlevler içerisine girmemektedir:
 - 6.4. Talep eden mahkeme, talepte bulunulan mahkemenin...(istem tarihi)..tarihinde istenilen ek bilgilere ilişkin istemine uymamıştır:
 - 6.5. 18(3) maddeye göre depozito veya önödeme yapılmamıştır:

Düzenlendiği yer:

Tarih:

FORM I

Doğrudan delil elde edilmesi talebi hukukî ve ticarî konularda delil elde edilmesinde üye devletlerin mahkemeleri arasında işbirliğine ilişkin 29 Mayıs 2001 tarihli (EC) No 1206/2001 Konsey Tüzüğü'nün 17. maddesi (OJ L 174 27.6.2001, s. 1)

1. Talepte bulunan mahkemenin kayıt numarası:
2. Talepte bulunulan merkezî makamın/yetkili makamın kayıt numarası:
3. Talepte bulunan mahkemenin:
 - 3.1. Adı:
 - 3.2. Adresi:
 - 3.2.1. Sokak ve numarası/posta kutusu:
 - 3.2.2. Yeri ve posta kodu:
 - 3.2.3. Ülkesi:
 - 3.3. Tel.
 - 3.4. Faks
 - 3.5. E-mail:
4. Talepte bulunulan ülkenin merkezî makamının/yetkili makamının:
 - 4.1. Adı:
 - 4.2. Adresi:
 - 4.2.1. Sokak ve numarası/posta kutusu:
 - 4.2.2. Yeri ve posta kodu:
 - 4.2.3. Ülkesi:
 - 4.3. Tel.
 - 4.4. Faks
 - 4.5. E-mail:
5. Davacının/müracaatta bulunanın :
 - 5.1. Adı:
 - 5.2. Adresi:
 - 5.2.1. Sokak ve numarası/posta kutusu:

5.2.2. Yeri ve posta kodu:

5.2.3. Ülkesi:

5.3. Tel.

5.4. Faks

5.5. E-mail:

6. Davacının/müracaatta bulunanın temsilcilerinin:

6.1. Adı:

6.2. Adresi:

6.2.1. Sokak ve numarası/posta kutusu:

6.2.2. Yeri ve posta kodu:

6.2.3. Ülkesi:

6.3. Tel.

6.4. Faks

6.5. E-mail

7. Davalı /karşı taraf:

7.1. Adı:

7.2. Adresi:

7.2.1. Sokak ve numarası/posta kutusu:

7.2.2. Yeri ve posta kodu:

7.2.3. Ülkesi:

7.3. Tel.

7.4. Faks

7.5. E-mail:

8. Davalının/karşı tarafın temsilcilerinin:

8.1. Adı:

8.2. Adresi:

8.2.1. Sokak ve numarası/posta kutusu:

8.2.2. Yeri ve posta kodu:

8.2.3. Ülkesi:

8.3. Tel.

- 8.4. Faks
- 8.5. E-mail:
9. Delil temini aşağıdaki şahıs tarafından yerine getirilmiştir:
 - 9.1. Adı:
 - 9.2. Ünvanı:
 - 9.3. İşlevi:
 - 9.4. Görevi:
10. Davanın niteliği ve konusu ile maddî vakıaların kısa bir özeti (ekte, gerekli olan hallerde):
11. Delil temininin yerine getirilmesinde:
 - 11.1. Delil teminin yerine getirmesine ilişkin tanımlar (ekte, gerekli olan hallerde):
 - 11.2. Tanıkların sorgulanması:
 - 11.2.1. Adı ve Soyadı:
 - 11.2.2. Adresi:
 - 11.2.3. Tel.
 - 11.2.4. Faks
 - 11.2.5. E-mail
 - 11.2.6. Tanıklara sorulan sorular veya sorgulandıkları maddî vakıaların açıklanması (ekte, gerekli olan hallerde):
 - 11.2.7. Talep eden mahkemenin bulunduğu ülkenin hukukuna göre tanıklıktan kaçınma hakkı (ekte, gerekli olan hallerde):
 - 11.3. Diğer delil temini (ekte, gerekli olan hallerde):
12. Talep eden mahkeme aşağıdaki iletişim teknolojilerinin kullanımı ile doğrudan delil teminini talep etmektedir (ekte, gerekli olan hallerde):

Düzenlendiği yer:

Tarih:

FORM J

Merkezî makamdan/yetkili makamdan bilgi alınması hukukî ve ticarî konularda delil elde edilmesinde üye devletlerin mahkemeleri arasında işbirliğine ilişkin 29 Mayıs 2001 tarihli (EC) No 1206/2001 Konsey Tüzüğü'nün 17. maddesi (OJ L 174 27.6.2001, s. 1)

1. Talepte bulunan mahkemenin kayıt numarası:
2. Merkezî makamın/yetkili makamın kayıt numarası:
3. Talepte bulunan mahkemenin adı:
4. Merkezî makamın/yetkili makamın:
 - 4.1. Adı:
 - 4.2. Adresi:
 - 4.2.1. Sokak ve numarası/posta kutusu:
 - 4.2.2. Yeri ve posta kodu:
 - 4.2.3. Ülkesi:
 - 4.3. Tel.
 - 4.4. Fax
 - 4.5. E-mail:
5. Merkezî makamdam/yetkili makamdan istenen bilgi:
 - 5.1. Talep doğrultusunda doğrudan delil teminin kabul edilmesi:
 - 5.2. Talep doğrultusunda doğrudan delil teminin aşağıdaki şartlar altında kabul edilmesi (ekte, gerekli olan hallerde):
 - 5.3. Talep doğrultusunda doğrudan delil temini aşağıdaki sebeplerle reddedilmiştir:
 - 5.3.1. Talep, bu Tüzüğü'nün uygulama alanına girmemektedir:
 - 5.3.2. Talep, 4. maddede belirtilen gerekli bütün bilgileri kapsamamaktadır:
 - 5.3.3. Doğrudan delil temini istemi, merkezî makamın/yetkili Makamın bulunduğu üye devletin hukukunun temel prensiplerine aykırıdır:

Düzenlendiği yer:

Tarih:

